

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobce **M. M., se sídlem B. 16, M., S. r. N., insolvenčního správce dlužníka VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft**, se sídlem Germeringer Str. 1, Krailling, Spolková republika Německo (dále jen „dlužník“), zast. JUDr. Jiřím Vaníčkem, advokátem se sídlem Šaldova 34/466, Praha 8 - Karlín, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem v Praze 4, Budějovická 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 3. listopadu 2014, č.j. 53302-2/2014-900000-302 a č.j. 53304-2/2014-900000-302, **t a k t o :**

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. listopadu 2014, č.j. 53302-2/2014-900000-302, je **n i c o t n é**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. listopadu 2014, č.j. 53304-2/2014-900000-302, je **n i c o t n é**.
- III. Rozhodnutí Celního úřadu pro Královehradecký kraj ze dne 24. září 2014, č.j. 54798/2014-550000-3, je **n i c o t n é**.
- IV. Rozhodnutí Celního úřadu pro Královehradecký kraj ze dne 7. října 2014, č.j. 56752/2014-550000-3, je **n i c o t n é**.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 16.200 Kč do rukou jeho zástupce do osmi dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

V úvodu krajský soud uvádí, že k datu 1. 2. 2015 bylo zahájeno insolvenčního řízení ohledně majetku dlužníka a insolvenčním správcem byl ustanoven žalobce. Stalo se tak na základě usnesení Okresního soudu ve Weilheimu, Spolková republika Německo (sp. zn. IN 415/14). V souladu s ust. § 426 zákona č. 180/2006 Sb., insolvenčního zákona, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „insolvenční zákon“) spadá jak předběžné insolvenční řízení, tak nyní zahájené hlavní insolvenční řízení proti dlužníkovi pod režim Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. 5. 2000 o úpadkovém řízení. Oprávnění insolvenčního správce jednat za dlužníka pak vyplývá z ust. § 80 německého insolvenčního řádu ze dne 5. 10. 1994, dle něhož zahájením insolvenčního řízení přechází právo dlužníka spravovat majetek patřící do insolvenční podstaty a právo s ním disponovat na insolvenčního správce. Ve smyslu uvedeného tedy bude soud nadále jednat s žalobcem.

Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaných rozhodnutí, jimiž žalovaný změnil rozhodnutí Celního úřadu pro Královéhradecký kraj o uložení pokut.

V žalobě uvedl, že jako příjemce napadeného rozhodnutí označil žalovaný organizační služku dlužníka. Totéž žalovaný učinil i ve výroku rozhodnutí, kdy pro odštěpný závod zavedl zkratku „odvolatel“ a tuto dál používal i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z obsahu žalovaného rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, je nepochybné, že jsou určeny a výslovně se týkají odštěpného závodu dlužníka. Žalovaný tak dle názoru žalobce setrval na tom, že odštěpný závod má právní subjektivitu z hlediska hmotného i procesního práva.

Žalobce zdůraznil, že odštěpný závod nemá právní subjektivitu. To znamená, že nemůže být nositelem práv a povinností, nemůže mu například náležet vlastnické právo a nemůže být účastníkem řízení pro nedostatek procesní subjektivity. Odštěpný závod zahraniční právnické osoby totiž nemá způsobilost k právním úkonům. Žalobce připomenul, že tyto závěry vyplývají i s konstantní judikatury Nejvyššího soudu i odborné literatury. Připomenul rovněž, že tyto právní závěry platí i pro aktuální právní úpravu, tedy nový občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Uvedl, že veřejná evidence (veřejné rejstříky), pokud obsahují údaje o odštěpném závodu (organizační složce), ještě neznamenají, že daný subjekt disponuje způsobilostí v právním slova smyslu. V této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu uvedenou v jeho rozsudku ze dne 29. 7. 2003, č.j. 32 Odo 945/2002-82, z níž jednoznačně plyne, že skutečnost, že organizační složka zahraniční právnické osoby umístěná na území České republiky je zapsána do obchodního rejstříku, neznamená, že tato organizační složka je nositelem právní subjektivity a způsobilým účastníkem řízení. Jakýkoliv správní akt vydaný ve vztahu k odštěpnému závodu je neexistující, nulitní. K této nulitě musí správní orgán i soud přihlídnout z úřední povinnosti. Dále žalobce odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž plyne jednoznačný závěr o tom, že je nepřípustné, aby účastníkem správního řízení byl někdo, kdo nemá právní subjektivitu (rozsudek ze dne 5. 3. 2014, č.j. 3 As 25/2013-46). Pokud žalovaný k námitce týkající se této judikatury tvrdí, že tento rozsudek se týká případu, kdy příjemcem individuálního správního aktu byla právnická osoba, která již neexistovala, pak v případě dlužníka, se jedná o subjekt, který z hlediska právní subjektivity také

neexistuje. Žalobce připomenul, že na tomto principu nic nezměnila ani nová právní úprava. Konstatoval, že rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu i žalovaného postihuje někoho, kdo nemá právní subjektivitu.

Žalobce uvedl, že se z jeho strany nejedná o účelovou argumentaci, jak tvrdí žalovaný. Tuto skutečnost zjistil právní zástupce dlužníka v souvislosti s řešením jiné právní otázky, a proto si od žalobce vyžádal veškeré registrace vydané finančními a celními orgány. Přitom zjistil, že všechny tyto registrace a povolení provedly příslušné státní orgány chybně a přitom samy neučinily nic, aby takový stav napravily. Takovéto pochybení nemůže jít k tíži žalobce, který jedná s důvěrou v akty orgánů veřejné moci. Žalobce nepopírá, že odštěpný závod má usnadnit komunikaci se správcem daně a správními orgány státu, kde se tento závod nachází. Nicméně z této komunikace musí být naprosto jasné, s kým orgány státu komunikují a tudížkomu z nich vznikají práva a povinnosti. V daném případě správce daně a správní orgán v jedné osobě komunikoval výhradně s odštěpným závodem. Žádná jednání ani s vedoucím odštěpného závodu správní orgán vést neměl, neboť k tomu správce daně v tomto případě nebyl oprávněn a vedoucí odštěpného závodu zmocnění pro zastupování žalobce neměl. Žalobce v této souvislosti připomenul i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č.j. 1 Afs 32/2010-86.

Dále žalobce namítal, že z rozhodnutí správce daně není zřejmé, zda je vydala a podepsala osoba oprávněná. Současně žalobce upozornil, že k elektronické verzi rozhodnutí není ani připojen uznávaný elektronický podpis, jak to stanoví § 102 písm. g) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Žalobce poznamenal, že jméno a příjmení oprávněné úřední osoby jsou součástí uznávaného elektronického podpisu, což vyplývá i z ust. § 11 odst. 3 písm. a) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronickém podpisu“). K tomu žalobce odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu obsaženou v jeho rozsudku č.j. 9 As 34/2014-76.

Následně k datu 23. 11. 2014 dlužník žalobní body rozšířil. V písemném podání uvedl, že rozhodnutí o registraci distributora pohonných hmoty vydal místně nepřislušný správce daně. Dlužník dále konstatoval, že s ohledem na absenci právní subjektivity odštěpného závodu měl být jako místně příslušný celní úřad určen Celní úřad pro hlavní město Prahu. Prvoinstanční rozhodnutí je proto dle názoru dlužníka nezákonné, neboť jej vydal celní úřad, který k tomu nebyl místně příslušný. Je proto evidentní, že všechny úkony, které v registračním řízení konal Celní úřad pro Královéhradecký kraj, jsou nezákonné.

V odůvodnění napadených rozhodnutí žalovaný uvedl, že dlužník je odštěpným závodem zahraniční právnické osoby zapsaným do obchodního rejstříku dne 8. 10. 2003 s předmětem podnikání výroba a zpracování paliv maziv, provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy, nákup, prodej a skladování paliv a maziv, včetně jejich dovozu s výjimkou výhradního nákupu, prodeje a skladování paliv a maziv ve spotřebitelském balení do 50 kilogramu na 1 kus balení – velkoobchod, výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků. Zřizovatelem je zahraniční právnická osoba VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft, Krailling. Dlužník je od 26. 7. 2004 registrován jako plátc spotřebních daní. Je držitelem tří povolení k provozování daňového skladu podle §

20 zákona o spotřebních daních a ke dni vydání napadeného rozhodnutí byl registrován jako distributor pohonných hmot podle zákona o pohonných hmotách. Ke dni 1. 7. 2014 byla na základě rozhodnutí ze dne 12. 5. 2014 delegována místní příslušnost správce daně dlužníka z dosavadního Celního úřadu pro Středočeský kraj na Celní úřad pro Královéhradecký kraj.

Žalovaný připustil, že dlužník byl jako organizační složka zahraniční právnické osoby zaregistrován jako plátce spotřební daně z minerálních olejů a přímo jemu jako organizační složce byla vydána také povolení k provozování daňového skladu, stejně jako následně registrace distributora pohonných hmot. Stejně jako správci spotřebních daní činili veškeré procesní i jiné úkony při správě daní přímo vůči dlužníkovi jako organizační složce zahraniční právnické osoby, činil rovněž dlužník sám jako organizační složka veškeré úkony vůči správcům spotřebních daní. Z postupu samotného dlužníka, jak při samotné registraci plátce spotřební daně a následném povolovacím řízení ve věci vydání povolení k provozování daňového skladu a při podávání přihlášky k registraci distributora pohonných hmot, jakož i z podávání daňových přiznání za zdaňovací období, je zcela zřejmé, že dlužník sám vůči správcům daně takto vystupoval a doposud svoje postavení organizační složky zahraniční právnické osoby žádným způsobem nezpochybňoval. Z pohledu správců spotřebních daních se tak jedná o daňový subjekt, který je jednoznačným způsobem identifikován. Kdyby žalovaný připustil výklad předkládaný v odvolacím řízení proti napadenému rozhodnutí dlužníkem, znamenalo by to nejen nicotnost napadeného rozhodnutí, ale rovněž by touto vadou byly postiženy veškeré dosavadní procesní úkony a to jak správce daně vůči dlužníkovi, tak dlužníka vůči správci daně. To znamená, že dlužník by například od počátku nebyl držitelem povolení k provozování daňového skladu, takže by mu sice vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit podle § 9 odst. 1 zákona o spotřebních daních, nicméně lhůta pro podání daňového přiznání a splatnost daně by se řídila ust. § 18 odst. 6 zákona o spotřebních daních, což by podstatně měnilo situaci rovněž u otázky stanovení daně společně s případným opakováním neplnění daňové povinnosti v minulosti. Stejně tak by dlužník od počátku nebyl registrován jako distributor pohonných hmot a veškerá činnost, kterou vykonával v tomto zákonném postavení, by byla vykonávána subjektem k tomu neoprávněným. V neposlední řadě z daňových přiznání ke spotřební dani z minerálních olejů podávaných dlužníkem je zcela zřejmé, že dlužník nepochyboval o tom, že plátcem spotřební daně na daňovém území České republiky je on jako organizační složka zahraniční právnické osoby a nikoliv sama zahraniční právnická osoba. S ohledem na uvedené je třeba vnímat nynější argumentaci dlužníka jako zcela účelovou. Žalovaný uvedl, že nezpochybňuje judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se problematiky podnikání zahraničních osob. Uvedl však, že dlužníkem uvedený odkaz se týká zahraničních osob s bydlištěm nebo sídlem mimo Evropskou unii.

Žalovaný dále konstatoval, že nijak nezpochybňuje předchozí plnění daňových povinností dlužníkem. Je pravdou, že správce daně je oprávněn rovněž z moci úřední povolit posečkání úhrady daně, případně rozložení její úhrady na splátky. Splnění ani jedné z podmínek však nebylo správci daně ze strany dlužníka žádným způsobem prokázáno či doloženo. Povolení posečkání by v posuzovaném případě navíc bylo v rozporu s cílem správy daní, neboť by nebylo zaručeno vybrání daně a dlužník zcela jistě tyto záruky neposkytoval.

Žalovaný rovněž nepřisvědčil námitce dlužníka, že kroky správce daně jsou pouze nástrojem k ukončení jeho podnikatelské činnosti. Žalovaný poukázal v této souvislosti na to, že správce daně vyzval dlužníka k úhradě nedoplatku daně za zdaňovací období červenec 2014 poté, co lhůta splatnosti uplynula 9. 9. 2014. Poté, co byl správce daně nucen použít na úhradu nedoplatku této daně dlužníkem poskytnuté zajištění daně pro provozování daňového skladu, pojal již důvodně obavu, že dlužník nebude schopen ve lhůtě splatnosti uhradit spotřební daň za zdaňovací období srpen a září 2014. Správce daně přistoupil dne 19. 9. 2014 k vydání zajišťovacích příkazů na úhradu dosud nestanovené daně za zdaňovací období srpen září 2014. Oba zajišťovací příkazy napadl dlužník odvoláním, která jsou předmětem samostatných odvolacích řízení. Za této situace nelze přijmout závěr, že cílem správce daně bylo ukončit podnikatelskou činnost dlužníka.

Žalovaný se rovněž vyjádřil k námitkám ohledně podnikání v oblasti pohonných hmoty a ke skladování motorové nafty ve vlastnictví České republiky, k jejímuž hospodaření přísluší právo Správě státních hmotných rezerv. Žalovaný stejně jako správce daně si je vědom toho, že dlužník ve svých prostorách skladuje rovněž výše uvedenou motorovou naftu. Ani tato skutečnost však nemůže mít vliv na okolnosti, za kterých byl správce daně v důsledku jednání dlužníka nucen přikročit k zajištění zaplacení daně dlužníkem jako provozovatelem daňového skladu. Minerální oleje, u kterých vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit, již byly dlužníkem uvedeny do volného daňového oběhu a byly tak komerčně využity v rámci podnikatelských aktivit dlužníka, nikoliv pro bezpečnost státu. Proto žalovaný konstatoval, že mezi vzniklou daňovou povinností a skladováním motorové nafty náležející do státních hmotných rezerv nespátřuje žádnou souvislost.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že dle ust. § 22 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů v (dále je „obchodní zákoník“) právní způsobilost, kterou má jiná než fyzická zahraniční osoba podle právního řádu, podle něhož byla založena, má rovněž v oblasti českého právního řádu. Právním řádem, podle něhož byla tato osoba založena, se řídí její vnitřní právní poměry a ručení členů nebo společníků za jejich závazky. Z uvedeného žalovaný dovodil, že právní způsobilost si zahraniční osoba podrží v případě, že by jí český právní řád jinak způsobilost nepřiznával. Dále žalovaný uvedl, že dlužník byl založen a v oblasti právní způsobilosti se řídí právním řádem Spolkové republiky Německo. S ohledem na skutečnost, že dlužník, respektive jeho organizační složka, vystupoval po celou svoji podnikatelskou historii samostatně pouze jako organizační složka vůči subjektům jak veřejného tak soukromého práva, vycházel žalovaný ze skutečnosti, že dlužník touto subjektivitou disponuje. Navíc dlužník jako účastníka řízení označil organizační složku. Žalovaný rovněž vzpomenu, že i Městský soud v Praze přiznal této organizační složce procesní způsobilost. Měl tak za to, že veškeré úkony, které byly činěny dlužníkem, nezavdávají pochybnosti o jeho právní subjektivitě. Upozornil, že za situace, kdy by veškerá rozhodnutí byla prohlášena za nicotná a taktéž by byly nicotné veškeré procesní úkony, které učinil dlužník vůči žalovanému, dostal by se dlužník do situace, kdy by pod celou dobu vykonával uvedenou činnost neoprávněně se všemi případnými právními důsledky. Za této situace je nutno hodnotit i dobrou víru ve správnost správních rozhodnutí vydávaných žalovaným. Rozhodnutí vydaná do poloviny roku 2014 dlužník nikdy nezpochybnil. Podle těchto rozhodnutí mohl v dané oblasti i řádně podnikat. Žalovaný tak měl za to, že je nutno chránit i dobrou víru a právní jistotou dlužníka v

tato vydaná rozhodnutí a předejít tak situaci, kdy zrušením těchto rozhodnutí by se dostal dlužník do procesně horšího postavení.

V replice k vyjádření žalovaného dlužník uvedl, že to byly celní orgány, které vydaly veškerá potřebná povolení a registrace přímo na odštěpný závod, respektive organizační složku. Ten pak jednal s důvěrou ve správnost těchto aktů orgánů veřejné moci. Dlužníkovi tak nelze přičítat k tíži, že tyto akty jsou od počátku nicotné. Pokud žalovaný upozorňuje na případné zhoršení postavení dlužníka a na neoprávněně vykonávanou činnost, dlužník upozornil, že stejně nepříznivé následky bude mít tato skutečnost i pro orgány veřejné moci, neboť ty svým jednáním zavinily, že byly vydány akty nicotné. Upozornil rovněž, že dobrá víra nemůže zhojit skutečnost, že uvedená rozhodnutí jsou nicotná.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 76 odst. 2 dané právní úpravy, když zjistil, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost.

Z průběhu daňového řízení krajský soud zjistil, že žalovaný v napadeném rozhodnutí označil jako příjemce tohoto rozhodnutí organizační složku (nyní odštěpný závod). Stejně označení pak i použil v záhlaví napadeného rozhodnutí. Z daného rozhodnutí je rovněž zřejmé, že žalovaný považoval uvedený odštěpný závod za subjekt s právní subjektivitou, a to z hlediska hmotného i procesního práva. Je rovněž nepochybné, že VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft – organizační složka je odštěpným závodem dlužníka (do 31. 12. 2013 právně označovaná jako organizační složka), jehož prostřednictvím podniká na území České republiky od okamžiku, kdy došlo k jeho zápisu do obchodního rejstříku (tedy k datu 8. 10. 2003).

Dlužník podanou žalobou vyslovil jednoznačné přesvědčení, že odštěpný závod (dříve organizační složka) nemá právní subjektivitu, takže nemůže být nositelem práv a povinností, nemůže jí náležet, například vlastnické právo a nemůže být účastníkem řízení. Měl rovněž za to, že odštěpný závod zahraniční právnické osoby nemá způsobilost k právním úkonům (dnes právně označených jako právní jednání). Žalovaný na rozdíl od dlužníka zastává zásadně opačné stanovisko, když po celé správní řízení vychází ze skutečnosti, že dlužník právní subjektivitou disponuje, a jeho argumentaci proto označil za účelovou.

Při posuzování této zásadní žalobní námitky vycházel krajský soud ze závazné soudní judikatury. Jedná se o rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2003, sp. zn. 32 Odo 945/2002, z něhož vyplývá, že „podnikání zahraničních osob upravuje ust. § 21 obchodního zákoníku. Zahraniční osoby mohou podnikat na území České republiky za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako české osoby, pokud ze zákona nevyplývá něco jiného.....Podnikáním zahraniční osoby na území České republiky se rozumí pro účely tohoto zákona podnikání této osoby, má-li podnik nebo jinou organizační složku umístěnou na území České republiky. Oprávnění zahraniční osoby podnikat na území České republiky vzniká ke dni zápisu této osoby, popřípadě organizační složky jejího podniku, v rozsahu předmětu podnikání zapsaném do Obchodního rejstříku. Návrh na zápis podává zahraniční osoba. Skutečnost, že organizační složka zahraniční právnické osoby umístěná na

území České republiky je zapsána do obchodního rejstříku pak neznámá, že tato organizační složka je nositelem právní subjektivity a způsobilým účastníkem řízení..... Jestliže v rozporu s výše uvedeným soud prvního stupně za účastníka řízení na straně žalované považoval organizační složku právnické osoby (byť zapsanou do obchodního rejstříku), s touto organizační složkou jedná a ve vztahu k ní rozhodl, přičemž toto jeho pochybení nebylo odstraněno ani v odvolacím řízení,... dovolací soud uzavírá, že řízení před soudy obou stupňů trpí vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Obdobné stanovisko zaujal Nejvyšší soud je ve svém rozsudku ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. 32 Cdo 895/2011, v němž konstatoval, že „podle ustáleného výkladu podávaného soudní praxí platí, že skutečnost, že organizační složka zahraniční právnické osoby umístěná na území České republiky je zapsána do obchodního rejstříku, neznámá, že tato organizační složka nositelem právní subjektivity a způsobilým účastníkem řízení. Způsobilost být účastníkem řízení má pouze zahraniční osoba“. Stejný názor zaujal Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1027/2010, který se dotýkal otázky pracovněprávního poměru, kde žalovanou stranou byl sám dlužník. V daném rozsudku Nejvyšší soud uvedl, že „... zápisem organizační složky zahraniční osoby nevzniká právnická osoba. Zahraniční osoby tímto zápisem vzniká pouze právo podnikat na území České republiky. Skutečnost, že organizační složka zahraniční osoby umístěná na území České republiky zapsána do Obchodního rejstříku proto neznámá, že tato organizační složka je nositelem právní subjektivity a způsobilým účastníkem řízení. Stejně tak nelze právní subjektivitu organizační složky zahraniční osoby v pracovněprávních vztazích dovozovat z toho, že prostřednictvím své organizační složky umístěné na území České republiky s ním zahraniční právnická osoba uzavřela pracovní smlouvu. Ve všech záležitostech týkajících se této organizační složky je totiž vždy nositelem práv a povinností zahraniční osoba, jíž je organizační složka součástí. Právní subjektivitu a tedy i způsobilost být účastníkem řízení má proto ve všech případech pouze zahraniční osoba a nikoliv její organizační složka.“

Krajský soud dále připomíná, že stejný názor na právní subjektivitu organizační složky vyslovil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č.j. 5 Afs 64/2012-79 a takový názor je i zastáván v odborných publikacích (viz. například komentář k Obchodnímu zákoníku, Wolters Kluwer ČR, a.s. 2009, str. 29 – „zápisem do Obchodního rejstříku nenabývá odštěpný závod právní subjektivitu. Dochází pouze ke konstituování samotné organizační složky podniku, nikoliv nového subjektu práva.“).

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle stíhání třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 76 odst. 2 dané právní úpravy, když zjistil, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost.

Z průběhu daňového řízení krajský soud zjistil, že žalovaný v napadeném rozhodnutí označil jako příjemce tohoto rozhodnutí organizační složku (nyní odštěpný závod). Stejně označený pak i použil v záhlaví napadeného rozhodnutí. Z daného rozhodnutí je rovněž zřejmé, že žalovaný považoval uvedený odštěpný závod za subjekt s právní subjektivitou, a to z hlediska hmotného i procesního práva. Je rovněž nepochybné, že VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft – organizační složka

je odštěpným závodem dlužníka (do 31. 12. 2013 právně označovaná jako organizační složka), jehož prostřednictvím podniká na území České republiky od okamžiku, kdy došlo k jeho zápisu do obchodního rejstříku (tedy k datu 8. 10. 2003).

Dlužník podanou žalobou vyslovil jednoznačné přesvědčení, že odštěpný závod (dříve organizační složka) nemá právní subjektivitu, takže nemůže být nositelem práv a povinností, nemůže jí náležet, například vlastnické právo a nemůže být účastníkem řízení. Měl rovněž za to, že odštěpný závod zahraniční právnické osoby nemá způsobilost k právním úkonům (dnes právně označených jako právní jednání). Žalovaný na rozdíl od dlužníka zastává zásadně opačné stanovisko, když po celé správní řízení vychází ze skutečnosti, že dlužník právní subjektivitou disponuje, a jeho argumentaci proto označil za účelovou.

Při posuzování této zásadní žalobní námitky vycházel krajský soud ze závazné soudní judikatury. Jedná se o rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2003, sp. zn. 32 Odo 945/2002, z něhož vyplývá, že „podnikání zahraničních osob upravuje ust. § 21 obchodního zákoníku. Zahraniční osoby mohou podnikat na území České republiky za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako české osoby, pokud ze zákona nevyplývá něco jiného.....Podnikáním zahraniční osoby na území České republiky se rozumí pro účely tohoto zákona podnikání této osoby, má-li podnik nebo jinou organizační složku umístěnou na území České republiky. Oprávnění zahraniční osoby podnikat na území České republiky vzniká ke dni zápisu této osoby, popřípadě organizační složky jejího podniku, v rozsahu předmětu podnikání zapsaném do Obchodního rejstříku. Návrh na zápis podává zahraniční osoba. Skutečnost, že organizační složka zahraniční právnické osoby umístěná na území České republiky je zapsána do obchodního rejstříku pak neznamená, že tato organizační složka je nositelem právní subjektivity a způsobilým účastníkem řízení..... Jestliže v rozporu s výše uvedeným soud prvního stupně za účastníka řízení na straně žalované považoval organizační složku právnické osoby (byť zapsanou do obchodního rejstříku), s touto organizační složkou jedná a ve vztahu k ní rozhodl, přičemž toto jeho pochybení nebylo odstraněno ani v odvolacím řízení,... dovolací soud uzavírá, že řízení před soudy obou stupňů trpí vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Obdobné stanovisko zaujal Nejvyšší soud je ve svém rozsudku ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. 32 Cdo 895/2011, v němž konstatoval, že „podle ustáleného výkladu podávaného soudní praxí platí, že skutečnost, že organizační složka zahraniční právnické osoby umístěná na území České republiky je zapsána do obchodního rejstříku, neznamená, že tato organizační složka nositelem právní subjektivity a způsobilým účastníkem řízení. Způsobilost být účastníkem řízení má pouze zahraniční osoba“. Stejný názor zaujal Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1027/2010, který se dotýkal otázky pracovněprávního poměru, kde žalovanou stranou byl sám dlužník. V daném rozsudku Nejvyšší soud uvedl, že „.... zápisem organizační složky zahraniční osoby nevzniká právnická osoba. Zahraniční osoby tímto zápisem vzniká pouze právo podnikat na území České republiky. Skutečnost, že organizační složka zahraniční osoby umístěná na území České republiky zapsána do Obchodního rejstříku proto neznamená, že tato organizační složka je nositelem právní subjektivity a způsobilým účastníkem řízení. Stejně tak nelze právní subjektivitu organizační složky zahraniční osoby v pracovněprávních vztazích dovozovat z toho, že prostřednictvím své organizační složky umístěné na území České republiky s ním zahraniční právnická osoba uzavřela pracovní smlouvu. Ve všech záležitostech týkajících se této

organizační složky je totiž vždy nositelem práv a povinností zahraniční osoba, jíž je organizační složka součástí. Právní subjektivitu a tedy i způsobilost být účastníkem řízení má proto ve všech případech pouze zahraniční osoba a nikoliv její organizační složka.“

Krajský soud dále připomíná, že stejný názor na právní subjektivitu organizační složky vyslovil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č.j. 5 Afs 64/2012-79 a takový názor je i zastáván v odborných publikacích (viz. například komentář k Obchodnímu zákoníku, Wolters Kluwer ČR, a.s. 2009, str. 29 – „zápisem do Obchodního rejstříku nenabývá odštěpný závod právní subjektivitu. Dochází pouze ke konstituování samotné organizační složky podniku, nikoliv nového subjektu práva.“).

Z uvedených důvodů dospěl krajský soud ve smyslu ustanovení § 76 odst. 2 s.ř.s. k závěru, že napadená rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí prvoinstanční trpí takovými vadami, které vyvolávají jejich nicotnost. Ve smyslu dané právní úpravy krajský soud nicotnost vyslovil.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce. Jeho důvodně vynaloženými náklady soudního řízení byl zaplacený soudní poplatek ve výši 2x 3.000 Kč a odměna zástupce a jeho režijní výlohy. Odměna za zastupování se u soudních řízení dle s.ř.s. stanoví podle zásad pro mimosmluvní odměny, tedy podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Zástupce učinil celkem 3 úkony právní služby po 3.100 Kč, a to převzetí věci, sepsání doplnění žaloby a replika k vyjádření žalovaného (§ 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu). Dále krajský soud přiznal žalobci nárok na úhradu 3 režijních paušálů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu po 300 Kč. Žalovaný proto byl zavázán k náhradě nákladů řízení v celkové výši uvedené ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 29. října 2015

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu